

Rouwgedicht

Onlangs overleed een van mijn zwagers, een man die met zijn gezin al bijna vijftig jaar in Canada woonde. Hij was een van die Nederlandse emigranten die daar met keihard werken een succesvol bestaan hadden opgebouwd. Af en toe kwam hij naar Nederland, waar hij kon vaststellen dat wij het hier ook goed hadden, zo goed dat zijn vertrek naar Canada misschien niet eens nodig was geweest. Maar hij was te praktisch van natuur om daar lang bij stil te staan.

We besloten een overlijdensadvertentie te plaatsen in de krant van de streek waar hij was opgegroeid. Wist iemand misschien nog een passend gedicht voor die advertentie? Gemakkelijker gevraagd dan gedaan. Ik zocht tevergeefs in de poëzie van Jan Gresshof, die naar Zuid-Afrika emigreerde. Toen kwam ik bij Koos Schuur terecht, de Groninger dichter die in de jaren vijftig naar Australië verhuisde. Bij hem vond ik deze schrijnende regels:

*zijn nog de straten nat in holland als het regent?
vanavond rijdt weer de lange pullman
van heimwee richtingloos en stuurloos
over de rode vlakten
door alle seinen*

Mooi, maar had mijn zwager wel zoveel heimwee gehad? Dat wisten we niet zeker. Verworpen dus. Ik kwam er niet uit en wendde me toen maar tot de dichters die lekker thuis waren gebleven. Voorwaarde was wel dat het uitgekozen gedicht niet afgekloven mocht zijn in het nationale rouwadvertentiewezen. Zo belande ik bij J.C. van Schagen, een weinig bekende dichter. Bij hem vond ik:

*In duisternis wordt het geboren
In duisternis gaat het verloren
daartussen – even – een klein streepje licht
het schijnt nu eenmaal zo te horen*

In heel zijn onthechtheid een pakkend gedichtje, maar wel erg droefgeestig. Dan toch maar Vasalis? Maar niet weer over de pijn van het 'afgesneden zijn'. Misschien iets uit haar postuum verschenen bundel *De oude kustlijn?* Dat was nog niet zo ontdekt. Ja! Daar was het: Sub finem.

*En nu nog maar alleen
het lichaam los te laten
de liefste en de kinderen te laten gaan
alleen nog maar het sterke licht
het rode, zuivere van de late zon
te zien,, te volgen - en de eigen weg te gaan.
Het werd, het was, het is gedaan.*

Voldaan liet ik het gedicht in de advertentie opnemen. De ontnuchtering kwam de daaropvolgende weken. Toen ik erop ging letten, merkte ik dat Sub finem al is uitgegroeid tot een nieuw klassiek rouwgedicht' Je ziet het steeds vaker opduiken. Collega Bob Fromme van *Het Parool* beschreef hoe hij iemand aan het einde van een seculiere rouwdienst hoorde voorlezen. Bovendien bleek Sub finem in de ogen van de gelovige mensen een onprettige slotregel te hebben. "Het is gedaan", zeiden enkele familieleden, "hoezo? Voor ons is het helemaal niet gedaan als je dood bent." En onze dierbare overledende was immers ook een religieus mens geweest?

Dat was waar. Maar rode zon, probeerde ik nog, is dat niet duidelijk een metafysisch symbool? Ik werd meewarig aangehoord. Sindsdien geloof ik dat je maar beter zonder poëzie kunt worden begraven.

Frits Abrahams
(NRC *Handelsblad*, 24 januari 2003)

Hieronder staan 122 teksten die te maken hebben met de dood. We hadden ook kunnen kiezen voor 99 of 101 teksten, maar het er zijn uiteindelijk 122 geworden, want Jeanne Louise Calment, een Franse vrouw, zij werd 122 jaar! (1875 - 1997). Zij is recordhoudster, en wanneer dit record gebroken wordt, vullen we de teksten aan!

De belangrijkste reden dat we een aantal teksten bijeengesprokkeld hebben is: men heeft in de regel naar aanleiding van een stervensgeval behoefte aan een tekst. Ook zijn er andere mogelijkheden, die te vinden zijn in het boek *de Vleugels van de Tijd*.

In *de Vleugels van de Tijd* kunt u meer lezen over de dood (bladzijde 104 – 107) en met de onderstaande teksten zijn verschillende werkvormen mogelijk: associatie (blz. 150), begrippenparen maken (blz. 150), dagkaart maken (blz. 153), kringgesprek (blz. 159), meditatie (blz. 162), voorlezen (blz. 173), vragen stellen (blz. 173), woordspelletjes (blz. 174) en tot slot kunt u deze teksten ook gebruiken in uw persoonlijke situatie : zie Frits Abrahams.

Bij de keuze van de onderstaande teksten hebben we niet volgens bepaalde criteria gewerkt. De teksten vonden we in kranten (en ons viel op, met Frits Abrahams, dat Sub Finem vaak wordt gebruikt). Ook vonden we teksten in tijdschriften, en werden ze ons aangereikt.

Januari 2003

Gedichten en teksten over ouderdom, sterven en dood

01.

Het uur is aangebroken om te gaan
Ieder van ons volgt zijn eigen weg
Ik om te sterven, jullie om te leven
Wat beter is dat weet alleen God
Plato

02.

Een leven is lang wanneer het ten volle geleefd wordt:
Het wordt te volle geleefd, wanneer de geest trouw
Blijft aan het goede dat hij in zich heeft, en de
Macht over zichzelf niet afstaat.
Seneca, ep. 93,2

03.

“Per ardua ad astra”.
(= met de vleugels naar de sterren)

04.

Hoe ver gaat gij de vogelen te boven!
Lucas 12,24

05.

wat is zo bijzonder
aan dat ik
dat het niet
sterven mag
en toch verder leeft
in een ander
omdat het
niet sterven
kan
Bert Schierbeek

06.

ik
ik zal
ik zal je
ik zal je nooit
ik zal je nooit vergeten
ik zal je nooit meer
ik zal je nooit
ik zal je
ik zal nooit
zal ik je
meer

zei je:

jij
jij zult
jij zult wel
jij zult wel gewoon
zul jij wel
gewoon
verder
zul jij wel

leven
Bert Schierbeek

07.
Toen het avond was geworden
zei Jezus tegen zijn leerlingen:
"Laten wij in de boot gaan
en varen naar de overkant.

08.
Quam ci'to trans'it glo'ria mun'di!
Hoe snel gaat de wereldse heerlijkheid voorbij!
Thomas a Kempis

09.
Sub finem
En nu nog maar alleen
het lichaam los te laten
de liefste en de kinderen te laten gaan
alleen nog maar het sterke licht
het rode, zuivere van de late zon te zien,
te volgen – en de eigen weg te gaan.
Het werd, het was, het is gedaan.
M. Vasalis

10.
Het lied zwijgt,
de melodie gaat door.

11.
Als het leven lijden wordt
komt de dood als een verlossing.

12.
Als ik doodga
hoop ik dat je erbij bent
dat ik je aankijk, dat je mij aankijkt
dat ik je hand voelen kan.

Dan zal ik rustig doodgaan
dan hoeft niemand verdrietig te zijn
dan ben ik gelukkig
Remco Campert

13.
En toen heeft het geschreven
Zonder haast en zonder schroom
Al wat ik in mijn leven
Nog ooit te schrijven droom

En telkens als ik even knikte
dat ik het wist
liet hij het water beven
En het was uitgewist
Martinus Nijhof

14.
Vele wateren kunnen de liefde niet blussen
En rivieren spoelen haar niet weg
Hooglied 8

15.
vivre sans aimer n'est pas propement vivre
leven zonder te beminnen kan geen leven genoemd worden
Molière

16.
De waterlelie
Ik heb de witte waterlelie lief,
Daar die zo blank is en zo stil haar kroon
Uitplooit in het licht.

Rijzend uit donker-koelen vijvergrond,
Heeft zij het licht gevonden en ontsloot
Toen blij het gouden hart.

Nu rust zij peinzend op het watervlak
En wenst niet meer
Frederik Van Eeden

17.
Mij spreekt de blomme tale,
Mij is het kruid beleefd,
Mij groet het alternale,
Dat God geschapen heeft!
Guido Gezelle

18.
Wat is het leven?
Het is een flits van vuurvliegje in de nacht.
Het is de adem van een buffel in de winter.
Het is de schaduw die over het gras rent.
En oplost in de zonsondergang.
Isapwo Musika Crowfoot

19.
Ik open 't raam en laat het najaar binnen,
Het onuitsprekelijke, het van weleer
En van altijd. Als ik één ding begeer
Is het: dit tot het laatste te beminnen.
J.C. Bloem

20.
Het enige dat oud lijkt is dit ogenblik
Want het verleden – ik – is jonger, jong.
De toekomst die mij niet meer toekomt
Is wonderbaarlijk vers en licht
En straalt en dampft van jeugd.
Als in de zomerochtend vroeg de zee.
M. Vasalis

21.
De drievoudige dood
Eerst sterven we in het vlees. Onder de grond
Valt ons lichaam uiteen. 't Moet in de
Aarde allengs zich tot de aarde weer ontbinden
Die zonder teken men niet wedervond.

Dan streven we in het hart van wie ons minden.
Lang leefden we daar nog, maar als een wond.

't Geneest, en eindelijk is het weer gezond:
Ook in het hart zijn wij niet meer te vinden.

Ten slotte sterven wij in hun herdenken:
Het derde, laatste, koudste graf sluit dicht.
Soms, bij een afscheid, blijft nog even wenken
Een witte hand. Ver weg. Dan uit 't gezicht.
Men ziet niet wat achter de wegbocht ligt –
Zo deinzen we uit hun blinde, lege denken.
Victor van Vriesland

22.
Zeg: "De engel des doods,
die boven u wordt aangeteld,
zal u terugroepen;
dan zal hij u tot uw Heer terugbrengen."
Soera 32,11

23.
Zeg maar aan de vrienden
Dat mijn grootste ambitie geweest is,
Een goed mens te zijn...
Multatuli

24.
Op dat ogenblik
ging er onzichtbaar iets aan mij voorbij:
Luisterend met al mijn zinnen hoorde ik
Mijn vader fluisteren:
"het is goed met mij"
Ida Gerhardt

25.
U vraagt naar het uur waarop het zal intreden.
Zeg: "Kennis daarvan is bij mijn Heer:
Niemand dan Hij kan u op zijn tijd inlichten.
Het drukt zwaar in de hemel en op aarde.
Het zal slechts plotseling over u aanbreken."
Soera 7,185

26.
De dagen, onzer jaren, daarin zijn zeventig jaren,
En indien we sterk zijn, tachtig jaren;
Wat daarin onze trots was, is moeite en leed,
Want het gaat snel voorbij, en wij vliegen heen.
Psalm 90, 10.

27.
He was my North, my South,
my East and West,
my Working week and my Sunday rest,
My noon, my midnight, my talk, my song;
I thought that love would last for ever:
I was wrong.
W.H. Auden

28.
Ja, alles gaat, verdwenen
Wat over is gebleven
Is lief maar onvoldoende

Om op te leven
J. Slauerhoff

29.
Doorgrond mij, o God en ken mijn hart,
toets mij en ken mijn gedachten:
zie, of bij mij een heilloze weg is,
en leid mij op de eeuwige weg.
Psalm 139, 23-24

28
Alles heeft zijn uur,
alle dingen onder de
hemel hebben hun tijd.
Prediker 3,1.

29
Maar nu is het tijd om heen te gaan,
voor mij om te sterven,
voor u om te leven.
Wie van ons beiden een beter lot tegemoet gaat,
weet niemand behalve de godheid zelf..
Plato, Apalogie van Socrates

30
Simul justus et peccator
Maarten Luther

31
Amarae morti ne tradas me,
Fac ut moriar digne, clare, dulce.
(lever mij niet over aan een bittere dood,
maak dat ik waardig, helder en zacht sterf.)

32
The greatest service that you
can render to any man is to extend
the horizons of his life
Leon Maclaren

33
Zij die haar best doet voor de eigen tijd
leeft voor alle tijden.
Fr. Schiller

34
een tuin is er dan er staat
de groei van vroeger
groei die komen gaat
wandelen in een tuin
is dwalen in een ruim geheugen
alles heeft herkomst
verre plekken die herinnerd blijven
banden met vrienden
sommigen dood maar hier onsterfelijk
jaarringen
de tuin ben jij
D. Hillenius

35

Dat één ogenblik kan doven
Waar een leven niet te lang voor is.
J.C. Bloem

36

'k Voele een traan in mijn ogen
ontzwellen
als ik denke: 't is voorbij.
Guido Gezelle

37

Voorbij,
voorbij,
o en voorgoed voorbij
J.C. Bloem

38

plu'rima mor'tis ima'go
de dood in vele beelden

39

De hoge vloed des zomers is vergieden;
Nog gister wiegden we in zijn diepen schoot,
Nu proeven wij, bij 't 's morgens buitentreden,
Ets in de lucht van zaligheid en dood.
J.C. Bloem

40

In paradisum decudant te Angeli
Mogen de engelen u in het paradijs begeleiden

41

Zoveel soorten van verdriet,
ik noem ze niet.
Maar één, het afstand doen en scheiden.
En niet het snijden doet zo'n pijn,
Maar het afgesneden zijn.
M. Vasalis

42

De hemel zonder sterren
De hemel zonder maan.

43

Het leven is wat gebeurt,
terwijl je andere plannen maakt.
John Lennon

44

Dood. Heb geen angst. Talm niet
voor mijn deur. Kom binnen.
Lees mijn boeken. In negen van de tien
Kom je voor. Je bent geen onbekende.

Hou mij niet voor de gek met kwalen
waarvan niemand de namen durft te noemen.
Leg mij niet in een bed tussen kwijlende
Kinderen die van ouderdom niet weten wat ze
zeggen.

Klop mij geen geld uit de zak
voor nutteloze uren in chique klinieken.

Veeg je voeten en wees welkom.
Eddy van Vliet

45
Ac'ta est fa'bula
Het spel is afgelopen

46
ALLEEN
daar stond ik
zo alleen
in duinen
van een dansend bos
terwijl ik anders wilde
Boudewijn Büch

47
Ad'huc coe'lum vol'vitur
De hemel draait nog, alles kan nog terechtkomen
Erasmus

48
De eenvoudige dingen die ik zo lief had
verlangde ik om mij heen te hebben
Het was mijn paradijs en ik was bang
ze te verliezen
Ik wist dat dit stukje hemel
voor mijn verloren zou gaan
Vrij naar Jaroslav Seifert

49
Wij hebben in deze wereld niets meegebracht en
kunnen er ook niets uit meenemen
Timóteüs

50
Beladen tuin
Die draagt het zoet verzamelen der vrienden,
in uw stilte is het goed
het kostbaar snoer te tellen van hun namen,
nu nadert wat hun liefde niet vermoedt.
Stem van Epicurus
Ida Gerhardt

51
Finishing touch
de laatste toets

52
Hic' labor ex'tremus,
Longa'rum
Haec me'ta via'rum
Dit is het einde van mij moeten

53
Want alles wat God ooit begon
dat rondt Hij af als een gedicht.

Kijk, in de donkere horizon
achter de bomen wordt het licht.
Jan Willem Schulte Nordholt

54
hef hoog de wijn op deze dag
het leven zelf betaalt 't 'gelach'
dan ga ik verder op mijn tocht
schenk mij nog maar wat edel vocht
want straks, wanneer mijn hart weer schreit
dan raak ik het in tranen kwijt
Toon Hermans

55
Das Alte St^urt,
es "andert sich die Zeit
und neues Leben bi^uht aus den Ruinen
Het oude stort ineen,
De tijden veranderen,
Een nieuw leven ontbloeit
Uit de bouwvallen
Schiller

56
La mort ne surprend pas le sage.
Il est toujours pre^et ^a partir
De wijze wordt niet verrast door de dood.
Hij is altijd er klaar voor om te gaan.
La Fontaine

57
Dum spiⁱro, spe^ero
zolang is ademhaal hoop ik,
zolang er leven is,
is er hoop
Gomarus

58
Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijn.
Jesaja, 43,1

59
La douleur est un si^ecle et la mort un moment
De smart duurt een eeuwigheid, de dood een ogenblik

60
All's well that ends well
Eind goed, al goed
Shakespeere

61
Alles in der Welt l^usst sich ertragen,
nur nicht eine Reihe von sch^onen Tagen.
Alles kan men in de wereld verdragen,
behalve een reeks voorspoedige dagen
Goethe

62
Ho^mines sumus, non deⁱ.
Wij zijn slechts mensen, geen goden

Petronus

63

Het duurt veel korter dan je denkt
ook als je denkt
het zal wel korter duren dan ik denk
dan duurt het toch
nog korter dan je denkt
Judith Herzberg

64

Das Auge sieht den Himmel offen
De blik ziet de hemel geopend
Schiller

65

Vanmorgen vloog ze nog
Zo onbelemmerd en gracieus
en zo verheven
zo'n sierlijk wezen
zij was geschapen om te zweven
niet om te sterven
Robert long (de Meeuw "Tsjechov")

66

Dis a'liter vi'sum
de goden hadden een andere mening

67

Me'dia vi'ta in mor'te su'mus
Midden in het leven staan wij in de dood
11^e eeuw

68

Ik hef mijn ogen op naar de bergen:
vanwaar zal mijn hulp komen?
Mijn hulp is van de Here,
die hemel en aarde gemaakt heeft.
Psalm 121, 1-2

69

momento mo'ri
gedenk te sterven

70

memen'to semper fi'nis
gedenk steeds uw einde
Thomas ' Kempis

71

Memen'to to vi'vere
Gedenk te leven
(variant daarop) Mento mori gibt's genug ...
Goethe

72

Als een veertje op Gods adem.
Hildegard van Bingen

73

Hab sonne im Herzen
ob's Stürmt oder schneit
der Himmel voll Wolken
die Erde voll Streit
hab Sonne im Herzen,
dann komme was mag,
das leuchtet voll Licht dir
den dunkelsten tag
(onbekende dichter 1850)

74
Eigenlijk geloof ik niets
en twijfel ik aan alles, zelfs aan U
Maar soms, wanneer ik denk dat
Gij waarachtig leeft
dan denk ik dat Gij liefde zijt en eenzaam
en dat, in zelfde wanhoop, Gij mij zoekt
zoals ik U
Gerard Reve

75
Wat hebben we voor ons land allemaal gedaan!
Sommigen van ons zijn gesneuveld;
Anderen hebben toespraken gehouden.
Orhan Veli Kanik

76
Le'vis sit ti'bi ter'ra
Licht zij u de aarde
1^e eeuw op grafzerken
nu in de vorm van
sit tibi terra levis

77
Am Abend dufet alles,
was man gepflanzt hat,
am lieblichsten
s' avonds geurt alles,
wat men geplant heeft,
het heerlijkst
Leisewitz

78
Al'ta ala'tis pa'tent
Voor wie vleugels heeft
Staat de hoogte open

79
A've pi'a a'nima!
Vaarwel, vrome ziel!
(groet aan de doden)

80
Da die Gotter menschlicher,
Noch ware, Waren Menschen g"ottlicher
Schiller

81
mors ja'nua vi'tae
de dood is de poort tot het leven

Barnard

82

Ein unn"utz Leben ist ein fr"uher Tod.
Een nutteloos leven is een vroege dood.
Goethe

83

exstin'ctus ama'bitur i'dem.
als hij eenmaal dood is, dan zal men van hem houden

84

Much ado about nothing
Veel drukte om niets
Shakespeare

85

Mul'tis il'le bonis' fle'bilis oc'cidit, Nul'li flebilior' quam tibi.
Hij is dood, wordt betreurd door veel mensen, maar door niemand meer dan door mij.

86

Waar je ook op aarde
ter wereld kwam, ergens
op deze planeet, eens
in onbekende jaren

moet er van je gehouden zijn
waren er mensen die je kenden
voor je zorgden, waarop
je kon bouwen en zij op jou

hebben ze je uitgezwaaid
met goede raad overladen
of vertrok je met stille trom
omdat er niemand meer was?

weet je, ik kan niet geloven
dat er nergens op deze globe
er iemand is die aan je denkt
zich je herinnert en je mist

dra zal de grond je bedekken
neemt de planeet je in haar op
zoals ze doet met wat ze gaf
En ze zal je gedenken.
Bart FM Droog
(naar aanleiding van een onbekende dode)

87

Ne derelin'quas me, Do'mine.
Verlaat mij niet
Psalm 37, 22

88

Noch sind die Tage der Rosen
Nog is het tijd dat de rozen bloeien
Malmann

89

All that lives must die Passing through nature to eternity.

Alles wat leeft moet sterven, gaande door het natuurlijk bestaan tot de eeuwigheid
Shakespeare

90

En hoor toe op de dag dat de Roeper vanaf een nabije plaats
tot het Jongste Gericht zal oproepen.
Op die dag horen zij (alle schepselen) de angstkreet met de waarheid:
Dat is de dag van de opstanding.
Soera 50,41 - 42

91

Vrij en hoog als de open hemel
Is het leven dat de grenzeloze leidt
Paddajja Suta

92

Als het morgen is,
bedenk dan dat gij misschien de avond niet bereiken zult
En als het avond geworden is,
durf u dan de dag van morgen niet te beloven.
Wees dus altijd bereid en leef zo,
dat de dood u nooit onvoorbereid vindt.
Thomas 'a Kempis

93

De dood maakt een ieder mens even groot,
Maar de tijd maakt de meesten weer klein.
Max Pam

94

Aut vin'cere, aut mo'ri
Overwinnen of sterven

95

Di'vae memo'riae
zaliger gedachtenis

96

Di melio'ra
Mogen de goden iets beters schenken

97

Wat is mijn nalatenschap?
De bloesems in de lente,
de koekoek op de heuvels,
de bladeren in de herfst.
Ryokan

98

Non anno'rum canni'ties est laudan'da sed mo'rum
Niet de zilveren kleur der jaren is te prijzen, maar die van de waarden
Ambrosius

99

ik kom alleen.
Ik sterf alleen.
Daartussen ben ik dag en nacht alleen.
Sengai

100

not dead, but gone before
niet dood maar voorgegaan
S. Rogers

101
Wie leeft: een vreemdeling is hij steeds op reis,
En pas in de dood heeft hij de weg naar huis gevonden.
De hele wereld is slechts een herberg;
Eeuwen heeft alleen de stof verbonden.
Li Bai

102
no tre nature est dans le mouvement: le respons entier est la mort
onze natuur ligt in beweging, volmaakte rust is dood
Pascal

103
Dic cur hic
Gedenk uw bestemming

104
Waarlijk, de zondaars zullen eeuwig
in de straf van de hel verblijven:
Ze zal voor hen niet verzacht worden
en zij zullen in haar door vertwijfeling worden gegrepen.
Niet wij deden hun onrecht,
maar zij zelf deden (zichzelf) onrecht.
En zij zullen roepen: "O M^alik, laat je Heer een einde aan ons maken!"
Hij zal zeggen: "Jullie moeten blijven."
Soera 43, 74 - 77

105
Wat is dan de mens, dat U acht op hem slaat,
Het mensenkind, dat U hem aanziet.
En toch gaf u hem haast goddelijke staat:
met waardigheid en met schoonheid hebt u
hem gekroond.
Psalm 8, 5-6

106
En als ik dood ben, huil maar niet.
Ik ben niet echt dood moet je weten.
't Is maar mijn lichaam dat ik achterliet.
Dood ben ik pas als jij mij bent vergeten.
Bram Vermeulen

107
Fac'tum abiit'; monumen'ta manent'
De daad is voorbijgegaan; het teken ervan blijft

108
Nur allein der Mensch' / vermag das Unm"ogliche
Alleen de mens is tot het onmogelijke in staat
Goethe

109
O Gott, das Leben ist doch sch"on!
O God, wat is het leven toch bijzonder mooi!
Schiller

110

Om'nia va'nitas
Alles is ijdelheid
Prediker 1, 2

111

Nee, ik ben niet ver,
juist aan de andere kant van de weg.
Zie je, alles is goed.
Je zult mijn hart opnieuw ontdekken
en er de tederheid terugvinden.
Dus, droog je tranen en ween niet
als je van me houdt.
Augustinus

112

Gij liet mijn hart U toebehoren
en liet mij door de wereld gaan
met open ogen, open oren
Om al uw tekens te verstaan.
Zo was het aardse leven goed,
Omdat de hemel mij begroet.
Gezang 479,4

113

Ha"nde lasst von allem Tun,
Stim vergiss du alles Denken,
Alle meine Sinne nun
Wollen sich in Schlummer senken.
Herman Hesse

114

Ons leven
droom of realiteit?
Zonder te weten
wat realiteit is of droom,
ben ik en ben dan weer niet.
Ono-no Komachi

115

Ter'ra e'ditus ter'rae red'deris
Uit de aarde voortgekomen,
gij zult aan de aarde teruggegeven worden
naar Genesis 3,19

116

Nooit was ik zelve niet,
Noch jij, noch alle vorsten dezer aarde;
Noch zullen wij hierna ooit eindigen te zijn.
Bhagavad – Gita

117

in duister wordt het geboren
in duisternis gaat het verloren
daartussen – even – een klein streepje licht
het schijnt nu eenmaal zo te horen
J.C. van Schagen

118

Wie verstandig is, houdt van een kort leven;

Alleen de sukkel wil de eeuwigheid.
Wie bot van geest is, is rijk aan goud en schatten;
Een kerel die een helder hoofd heeft,
Bezit geen duit.
Han-shan

119

O nacht die mij geleid hebt!
O nacht, mij liever dan ochtendgloren!
O nacht die hebt verenigd
Bemide met bemide,
bemide, opgegaan in de bemide!
Johannes van het Kruis

120

Hoe vaak nog zal zich dit vernieuwen,
dat avond duistert, ochtend blauwt?
Ik heb al lang mijn leven
aan de grote leegte toevertrouwd.
Ik kwam tevoorschijn, heb het nooit gewild;
mooi was het huiswaarts te keren.
De wolken wit: zo gelijk aan de mens
die naar de wolken kijkt.
Su Shi

121

vi'vitur par'vo be'ne
met weinig gelukkig zijn

122

Ul'tima for'sam
Wellicht uw laatste moment
(opschrift op een uurwerk)

© Stichting Echelon

We zouden het heel sportief vinden als u zorgvuldig met deze uitgave omgaat. Want deze uitgave blijft eigendom van Stichting Echelon. Het is tot stand gekomen door medewerking van velen die zich betrokken voelen tot de uitgangspunten en de werkwijze van de Stichting.
Deze uitgave is mogelijk dankzij de donaties van de gebruikers!
Vindt U het belangrijk dat er meerdere uitgaven komen, dan is een donatie van u van harte welkom.
U kunt bijvoorbeeld 10 Euro storten op gironummer 5785 969 ten name van Stichting Echelon te Amsterdam onder vermelding van donatie modules website!

Hartelijk dank!